

ת"פ 32654/03/16 - מדינת ישראל נגד צעצועי בוקי בע"מ

בית דין אזורי לעבודה בבאר שבע

ת"פ 32654-03-16

בפני כב' הנשיא שמואל טנגבוים
בעניין: המאשימה:

מדינת ישראל,
ע"י ב"כ עו"ד יצחק ששון

-
הנאשמים:

1. צעצועי בוקי בע"מ, (ח.פ. 510824162)
2. בן דוד יובל חיים (ת.ז. 057320798)-נמחק
ע"י ב"כ עו"ד יוני אייזשטיין
3. בר לב יאיר (ת.ז. 057775892)-נמחק
ע"י ב"כ עו"ד דרור נאור

גזר דין כנגד הנאשמת 1

1. כנגד הנאשמת 1 (להלן -הנאשמת) הוגש כתב אישום בגין עבירה של אי העברת סכומים שנוכו משכרם של עובדים, לפי סעיפים 25א(א) ו- 25ב(ג) לחוק הגנת השכר, התשי"ח - 1958 (להלן - חוק הגנת השכר). לנאשמים 2-3 (להלן - הנאשמים) יוחסו בכתב האישום עבירות של הפרת חובת פיקוח נושא משרה, על פי סעיפים 25א(א), 25ב(ג) ו- 26 לחוק הגנת השכר.
2. על פי הנתען בכתב האישום, הנאשמת היא חברה פרטית העוסקת בשיווק והפצה של צעצועים. במועדים הרלוונטיים לכתב האישום הנאשמת העסיקה 13 עובדים, ובתקופה שבין חודש 6/2010 לבין חודש 2/2011 הנאשמת לא העבירה במועד, ובחלק מהמקרים אף לא העבירה כלל, כספים שהופרשו משכר עובדים אלה אל חברות הביטוח אליהם יועדו הכספים.
3. כתב האישום הוגש ביום 15.3.2016.
4. בהחלטה שניתנה בדיון הראשון מיום 30.6.2016, שהתקיים בהיעדר הנאשמת, התירה הנשיאה דאז, אורלי סלע, לזמן את הנאשמת באמצעות המנהלת הרשומה - הגב' ז'אנט רות בן דור (להלן - בן דור), והורתה למאשימה לבצע מסירה אישית של הזימון לדיון. הזימון לדיון הומצא כדן לבן דור, אשר הגישה אף בקשה לדחיית מועד דיון מטעמה (ראו בקשת הנאשמת מיום 19.12.2016). אולם, הנאשמת לא התייצבה ליתר הדיונים שהתקיימו בתיק, לרבות דיון ההקראה מיום 11.3.2018 בו היא הורשעה על סמך הודאתה כפי שיפורט להלן.
5. ביום 22.11.2017 הוגשה לבית הדין "הודעה על הסדר פשרה ובקשה למתן פסק דין מוסכם", עליו חתומים הנאשמים והנאשמת (להלן - ההסדר). בחתימת הנאשמת מוטבעת חתימה וחותמת של הנאשמת "צעצועי בוקי בע"מ BUKI TOYS LTD", וזהו תוכנו של ההסדר (הדגשה הוספה-ש.ט.) -

1." הצעת המאשימה מיום 11/5/17 התקבלה על ידי כלל הנאשמים ותוכנה יוסדר על ידי הצדדים מחוץ לכתלי בית המשפט, מעבר לאמור להלן. חתימת הנאשמים 2 ו-3 על

הסדר זה, מהווה התחייבות לעמידה בהוראות הצעת המאשימה מיום 11/5/17 ובתוך 30 ימים ממועד מתן פסק הדין.

2. הנאשמת 1 מודה בעובדות כתב האישום ומסכימה להרשעתה בעבירות מסוג כתב האישום. המאשימה והנאשמת מס' 1, יטענו באופן פתוח לעונש.

3. האישום כנגד הנאשמים 2 ו-3 יימחק מחוסר אשמה ולא יותר רישום כלשהו על שמם במרשם הפלילי.

4. הנאשמים מציינים כי יעבירו לב"כ המאשימה, תוך המועד הקבוע בסעיף 1 לעיל, כתב התחייבות לפיו ימנעו מביצוע העבירות נשוא כתב האישום.

5. הסכם זה יקבל תוקף, עם מתן תוקף של פסק הדין להסכמות שלעיל.

6. בית הדין הנכבד יתבקש ליתן תוקף של פסק דין להסכמת הצדדים.

7. מן הדין ומן הצדק להיעתר לבקשה".

6. בעקבות בקשת המאשימה למחיקת הנאשמים מכתב האישום, בהחלטה מיום 8.1.2018 נמחקו הנאשמים מכתב האישום, והתיק נקבע לדיון לשמיעת הטענות לעונש במעמד המאשימה והנאשמת.

7. ביום 4.2.2018 הגישה בן דור הודעה מטעמה ולפיה כיום אין לה כל זיקה לנאשמת והיא אינה מוסמכת לקבל מסמכים בשמה. להודעה צירפה בן דור דו"ח מרשם החברות ולפיו בעלי המניות הנוכחיים של הנאשמת הן החברות: בית שריר בע"מ וגישול אחזקות בע"מ.

8. המאשימה הגישה תגובה מטעמה ובה ציינה כי הצדדים הגיעו להסדר כאשר הנאשמת חתומה אף היא על ההסדר באמצעות בן דור עצמה, אשר במועד החתימה הייתה דירקטורית ומורשית החתימה היחידה בנאשמת. לתגובת המאשימה צורפו מסמכים המאמתים טענתה זו. עוד הראתה המאשימה, באמצעות מסמכים שצירפה, כי העברת המניות בנאשמת התבצעה בסמוך לאחר חתימתה של בן דור על ההסדר וכי מיד לאחר החתימה על ההסדר בן דור הודיעה לרשם החברות על סיום כהונתה כדירקטורית ועל העברת מנייתה לחברת ב. שריר בע"מ. מהמסמכים שהגישה המאשימה עולה, לכאורה, כי בן דור היא שחתומה על מסמכי העברת המניות מטעם החברה הרוכשת - ב. שריר בע"מ.

14. ביום 11.2.2018 התקיים דיון בפניי, אליו לא התייצבה הנאשמת. בהחלטתי נעתרתי לבקשת ב"כ המאשימה לדחות את שמיעת הטענות לעונש למועד נדחה על מנת לאפשר למאשימה לבצע המצאה של הזימון לדיון אל הכתובת הרשומה של הנאשמת. בהחלטתי הובהר כי ככל שלא תהיה התייצבות מטעם הנאשמת יישמע הטעון לעונש בהיעדרה.

15. ביום 11.3.2018 התקיים דיון. על פי בקשת המאשימה ולאחר שהוצג לפניי אישור מסירה עם תצהיר מוסר בנוגע להמצאת הזימון לדיון לנאשמת (באמצעות הדבקה על הדלת בביקור השלישי בכתובת הרשומה), הרשעתי את הנאשמת בעבירות שיוחסו לה בכתב האישום וזאת על פי הודאתה במסגרת ההסדר.

16. בהיעדר התייצבות של הנאשמת לדיון, יש לראות בנאשמת כמי שוויתרה על זכותה לטעון לעונש, והטיעונים לעונש נשמעו בהיעדרה.

טיעוני המאשימה לעונש -

17. לטענת ב"כ המאשימה מדובר ב- 74 יחידות עבירה, כמספר החודשים בהם הופרשו משכר עובדים סכומים אשר הועברו באיחור לחברות הביטוח או שלא הועברו כלל. הקנס המרבי הקבוע בגין עבירה זו הוא בסך ₪ 1,130,000 לכל עבירה, סכום שמשקף את החומרה שראה המחוקק בעבירה זו לאור תוצאתה - הטעיית עובדים ופגיעה בזכויותיהם לביטחון סוציאלי. ב"כ המאשימה ביקש כי בקביעת מתחם הענישה בית הדין יתחשב בכלל הנסיבות, לרבות המספר הרב של העובדים שביחס אליהם בוצעה העבירה וכן לשיטתיות שבאופן ביצוע העבירה. בהתאם התבקש בית הדין להטיל קנס בשיעור של 30% מהקנס המרבי במכפלת מספר יחידות העבירה.

דין והכרעה -

18. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן - חוק העונשין) שעניינו הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה, העיקרון המנחה בענישה הוא עיקרון ההלימה, היינו "**יחס הולם ומידתי בין חומרת העבירה ומידת האשם לבין סוג העונש המוטל**" (סעיף 40 לחוק העונשין).

בהתאם להוראת סעיף 40 לחוק העונשין - גזירת עונשו של נאשם שהורשע בדין נעשית במספר שלבים, כפי שפורטו על ידי בבית המשפט העליון בע"פ 8641/12 מוחמד סעד נ' מדינת ישראל, מיום 05.08.2013, בו נקבע כלהלן -

"בשלב הראשון - המקדמי, נדרש בית המשפט לבדוק האם הנאשם שלפניו הורשע בכמה עבירות, להבדיל מהרשעה בעבירה יחידה. במידה ומדובר בכמה עבירות, על בית המשפט לקבוע האם הן מהוות אירוע אחד או כמה אירועים נפרדים. אם מדובר באירוע אחד, ימשיך בית המשפט 'כרגיל', אל שני השלבים הבאים (קרי, יקבע מתחם ענישה לאירוע כולו ויגזור עונש כולל לכל העבירות הקשורות לאותו אירוע (סעיף 40ג(א) לחוק העונשין)). לעומת זאת, במידה ובית המשפט מצא כי בעבירות שבהן הורשע הנאשם מדובר בכמה אירועים, יקבע עונש הולם לכל אירוע בנפרד, ולאחר מכן יוכל לגזור עונש נפרד לכל אירוע (בד בבד עם קביעה האם ירוצו העונשים בחופף או במצטבר), או עונש כולל לאירועים כולם (סעיף 40ג(ב) לחוק העונשין); בעקבות המסקנה שהתקבלה בשלב הראשון ימשיך בית המשפט לשני השלבים הבאים: בשלב השני קובע בית המשפט מתחם ענישה ראוי בהתחשב בעבירה ובנסיבות הקשורות בביצועה; ובשלב השלישי נבחנות הנסיבות שאינן קשורות לעבירה, ובהתחשב בהן גוזר בית המשפט על הנאשם עונש המצוי במתחם הענישה שנקבע בשלב השני (אלא אם מתקיים אחד משני חריגים שיפורטו להלן). כאן המקום לציין כי הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה הנבחנות בעת קביעת מתחם הענישה (כמפורט בסעיף 40ט לחוק העונשין), והנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה הנבחנות בגזירת העונש (כמפורט בסעיף 40יא לחוק העונשין) אינן רשימה סגורה, ואין בנסיבות שציין המחוקק ופרטן במפורש, כדי לגרוע מסמכות בית המשפט לשיקול נסיבות נוספות (סעיף 40יב לחוק העונשין)".

אבחן עתה את המקרה שלפנינו על פי שלושת השלבים המפורטים.

השלב הראשון - האם מדובר באירוע אחד -

19. סעיף 40"ג לחוק העונשין קובע כי - **"הרשיע בית המשפט נאשם בכמה עבירות המהוות אירוע אחד, יקבע מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לאירוע כולו, ויגזור עונש כולל לכל העבירות בשל אותו אירוע."**

20. בעניינו, הנאשמת הורשעה בעבירה אחת. ב"כ המאשימה טען כי מדובר ב- 74 יחידות עבירה, כמספר החודשים בהם נעברה העבירה. אולם, המדובר במעשים שנעשו במסגרת אותה "תכנית עבריינית" ובאותה מסכת עובדתית, ועל כן יש לראות בכל מעשים אלה כמעשים בעלי "קשר הדוק" המהווה אירוע אחד (ראו והשוו - ע"פ 57160-01-14 **מדינת ישראל נ' חדוות הורים בע"מ**, מיום 8.11.2014 שציטט, בין היתר, את קביעת בית המשפט העליון בע"פ 4910/13 **אחמד בני ג'אבר נ' מדינת ישראל**, מיום 29.10.2014, וכן ראו את פסק הדין בע"פ (ארצי) 32385-05-14 **שמש חי אחזקות בע"מ נ' מדינת ישראל**, מיום 13.08.2015 (להלן - עניין שמש חי אחזקות)).

נציין כי העובדה שמדובר בעבירה שהתבצעה במשך מספר חודשים תילקח בחשבון לצורך קביעת מתחם הענישה הראוי, וזאת בשים לב להלכה הפסוקה, לפיה **"מקום שאירוע אחד כולל מספר מעשים", תקרת מתחם הענישה הפוטנציאלי תיקבע לפי הצטברות עונשי המקסימום בכל אחד מהמעשים... אין משמעות הדבר כי תקרה זו תהווה בהכרח - או לרוב - את הרף העליון במתחם הענישה, שעליו להיקבע בנתון לנסיבות העניין הקונקרטיות"** (ע"פ 2519/14 **ענאד אבו קיעאן נ' מדינת ישראל**, מיום 29.12.2014, ראו גם עניין שמש חי אחזקות).

השלב השני - קביעת מתחם הענישה -

21. יש לקבוע מתחם ענישה הולם למעשה העבירה, בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות **"בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה"** (סעיף 40ג(א) לחוק העונשין). קביעת מתחם הענישה תעשה בהתאם לנסיבות הקשורות לביצוע העבירה (במובחן מנסיבותיו האישיות של הנאשם) ותוך בחינת מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות בעלות ערך מוגן זהה.

22. הפסיקה קבעה שאי העברת כספים שנוכו מהעובד ליעדם היא עבירה אליה יש להתייחס בחומרה (ע"פ 73/03 **קרן ההשתלמות לעובדי הרשויות המקומיות בע"מ נ' ערבה המועצה המקומית**, מיום 3.12.2003). יש לזכור כי עבירה זו טומנת בחובה הטעיית עובדים, שעה שאלה נסמכים על הרישום בתלוש השכר ואינם מודעים לכך שהסכומים שמונכים משכרם, בהתאם לרישום בתלוש השכר, לא מועברים לקופה שנצברת לטובתם. בהקשר זה נכונות הן טענות המאשימה, כי תוצאת עבירה זו עשויה להיות פגיעה בזכויותיהם הפנסיוניות, לרבות סיכון שלא לקבל כיסוי ביטוחי בעת בשעת צרה.

23. אשר למתחם הענישה - בפסק דין שניתן לפני מספר חודשים בע"פ 25307-12-15 **מרדכי שחם נ' מדינת ישראל**, מיום 04.09.2017 (להלן - עניין שחם), בית הדין הארצי דן במתחם הענישה הראוי בעבירה זהה לזו שבעניינו, תוך שמצא להתערב ולהקל במתחם הענישה שנקבע על ידי בית הדין האזורי

בשיעור שבין 30% לבין 50% מסכום הקנס המרבי בגין עבירה **אחת** במקרה בו דובר ב- **49** יחידות (עבירה), וקבע מתחם ענישה כולל לכל יחידות העבירה בתחום שבין גובה הקנס המרבי בסך 505,000 ₪ (דובר בעבירה של נושא משרה בתאגיד) לבין 30% מהקנס המרבי במכפלת מספר יחידות העבירה, בסך 7,423,500 ₪. בקביעתו כך, התחשב בית הדין הארצי בנסיבות הספציפיות של המקרה, כפי שפורטו בזו הלשון (הדגשה הוספה-ש.ט.) -

" מספרם הרב יחסית של העובדים אשר ביחס אליהם בוצעה העבירה, מספר החודשים בהם נלקח מהם חלק משכרם שלא כדין, אי העברת הכספים ליעדם עד היום (ולפחות לא נטען אחרת) והעובדה כי התנהלות חמורה זו חזרה על עצמה במספר אתרים שונים כך שעל פני הדברים אין מדובר ב"כשל ניהולי" כנטען אלא בהתנהלות מכוונת - אנו סבורים כי יש להעמיד את הרף התחתון של מתחם הענישה בגין האירוע על הקנס המרבי בגין עבירה יחידה (505,000 ₪), ואת הרף העליון - על 30% מקנס המרבי היינו 7,423,500 ₪.

24. בעניינו, הגם שמדובר בעבירה שנעברה ביחס ל- 13 עובדים ובמספר רב של חודשים (74 חודשים כנטען בכתב האישום), בקביעת מתחם הענישה יש לאבחן מקרה זה מעניין שחם. ראשית, בעוד שבקביעת מתחם הענישה בעניין שחם התחשב בית הדין הארצי בכך שהכספים שנוכו משכר העובדים לא הועברו ליעדם "עד היום" קרי עד מועד כתיבת פסק הדין בערעור, בכתב האישום שהוגש בעניינו נטען כי **"הנאשמת לא העבירה במועד ובחלק מהמקרים לא העבירה בכלל"** (הדגשות הוספו-ש.ט.), כאשר מהטבלה שצורפה לכתב האישום עולה כי ברוב המקרים הכספים הועברו בסופו של יום אל יעדם. שנית, במובחן מעניין שחם, במקרה מושא גזר הדין אין מדובר בעבירה שבוצעה במספר אתרים/סניפים של הנאשמת, ומכתב האישום למדים כי העבירה בוצעה במסגרת אותו מתחם עבודה ובנסיבות העניין אין להסיק בהכרח כי אין מדובר בכשל ניהולי ואף לא נטען אחרת על ידי ב"כ המאשימה. בנוסף, בעניין שחם נדון מתחם הענישה הראוי בעבירה של אחריות נושא משרה בתאגיד, שהקנס בצידה הינו **מחצית** מגובה הקנס הקבוע בגין העבירה מושא גזר הדין.

לא למותר לציין כי בקביעת מדיוניות ענישה קיים קושי **"בהשוואה טכנית של גזרי דין נוכח השוני בנסיבותיו של כל מקרה, לרבות מידת החריגה מהתקנות ומספר העובדים כלפיהם בוצעו העבירות"** (עניין שמש חי אחזקות), וברי כי מתחם הענישה ייקבע, כאמור, בהתאם לנסיבותיו של כל מקרה ומקרה.

25. לאור האמור, ובשים לב לסוג העבירה, לערך החברתי המוגן, למדיניות הענישה שהתווה בית הדין הארצי בעניין שחם וכן לנסיבות ביצוע העבירה, מתחם ענישה הראוי עבור האירוע מושא כתב האישום הוא בין רף תחתון בשיעור של 10% מגובה הקנס המרבי, בסך **113,000 ₪**, לבין רף עליון בשיעור 30% מגובה הקנס המרבי, בסך **339,000 ₪**.

השלב השלישי - גזירת העונש -

26. גזירת העונש נעשית מתוך מתחם הענישה ההולם (למעט מקרים חריגים בהם ניתן לסטות, כאמור, ממתחם הענישה שנקבע), תוך התחשבות בנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, לרבות נסיבותיו האישיות של הנאשם, נטילת אחריות, שיתוף פעולה עם רשויות האכיפה, חלופה הזמן מאז ביצוע העבירה, עברו הפלילי של הנאשם ועוד.

27. בעניינו, הנאשמת ויתרה, כאמור, על זכותה לטעון לעונש ובתוך כך נמנעה מלהציג לבית הדין נסיבות שיקלו בגזירת עונשה. יחד עם זאת, הנאשמת הודתה במעשים המיוחסים לה במסגרת ההסדר, ובכך חסכה זמן של ניהול הליך ושמיעת ראיות. כמו כן, במסגרת טיעוניה לעונש, ב"כ המאשימה לא ציין הרשעות קודמות של הנאשמות בעבירות דומות ומכאן ניתן להסיק כי אין לנאשמת עבר פלילי כאמור. לצד אלה, מהמסמכים שהוצגו לבית הדין על ידי המאשימה עולה כי הנאשמת, באמצעות בן דור, ניסתה להתחמק מהתחייבותה באמצעות מכירת מניות לבעלים אחרים תוך ניסיון להתנער מאחריותה בדין.

28. לאור האמור, אני גוזר על הנאשמת 1 קנס הקרוב לרף המרבי, בסך 300,000 ₪.

הקנס ישולם ב - 30 תשלומים חודשיים שווים, ורצופים הראשון לא יאוחר מיום 15.7.2018.

כמו כן תחתום הנאשמת 1, תוך 7 ימים מקבלת גזר הדין, על התחייבות בסך 1,130,000 ₪ להימנע מביצוע עבירה מסוג העבירה בה הורשעה לתקופה של שלוש שנים.

לבקשת המאשימה גזר הדין ישלח לצדדים בדואר.

ניתן היום, כ"ד אייר תשע"ח, (09 מאי 2018), בהעדר הצדדים.